

IMMANTAGE TONI PAVA

Escòcia espera el moment de decidir

El Partit Nacional Escocès (SNP), majoritari a Escòcia, està decidit a impulsar un referèndum per a demanar als ciutadans si volen separarse del Regne Unit. EL TEMPS ha entrevistat Kenneth Gibson, diputat de l'SNP, i David McLetchie, ex-líder del Partit Conservador escocès, per a tenir dues opinions diferents sobre aquesta qüestió. A més, cinc eurodiputats dels partits catalans amb representació al parlament d'Estrasburg donen el seu punt de vista sobre el possible encaix d'Escòcia com a nou estat de la Unió Europea.

Un nou estat en preparació

La independència d'Escòcia és inevitable. Ho va afirmar el primer ministre escocès, Alex Salmond, en una de les seves primeres declaracions després d'haver obtingut una contundent victòria a les eleccions parlamentàries d'Escòcia, a principi del mes de maig proppassat. La majoria absoluta aconseguida pel Partit Nacional Escocès (SNP), amb 69 diputats de 129, permetrà que aquesta vegada Salmond pugui organitzar un referèndum per tal de demanar als escocesos si volen separar-se del Regne Unit, cosa que no va poder fer durant la legislatura passada per manca de suport parlamentari.

Sigui com vulgui, a la primera sessió del nou parlament, el primer ministre, Salmond, va anunciar que el govern escocès no únicament té el referèndum com a prioritat. "Escòcia ha de tenir el control del seu destí i a la vegada aconseguir més poder per al Parlament a través de l'Scotland Bill, incloent-hi el Crown Estate [les terres que la corona britànica té a Escòcia], transferint més competències i obtenint el control dels impostos", va avançar Salmond al seu discurs. L'Scotland Bill, de fet, és, ara per ara, el principal motiu de discrepància entre els governs britànic i escocès. Aquesta llei –que comporta la modificació de la Scotland Act del 1998, amb què Escòcia va recuperar el seu parlament– fou proposada l'any passat per la coalició que governa a Londres, formada per conservadors i liberal-demòcrates, amb el suport dels laboristes. L'objectiu d'aquesta reforma és transferir més competències a Escòcia. L'SNP està en desacord amb alguns punts d'aquesta llei, sobretot amb la part que fa referència als impostos. El govern escocès, en aquest sentit, vol que el control de les finances serveixi per a reactivar l'economia escocesa i per a reformar els serveis públics, dos dels principals objectius d'aquesta legislatura, segons que va anunciar Salmond. "Hem de faciliti-

Després de la inesperada majoria absoluta a les eleccions al parlament d'Escòcia, el primer ministre Alex Salmond ha començat a preparar el camí cap a la independència. Però abans el govern escocès vol obtenir de Londres el control de tots els impostos.

tar les circumstàncies econòmiques i socials per a fer que la gent pugui somniar, aspirar, ser ambiciosa", va dir davant els diputats del parlament de Holyrood el dia de la presa de possessió.

La determinació d'Alex Salmond d'avançar cap a la independència ha implicat que, les darreres setmanes, el debat polític s'hagi centrat en gran part entorn de la viabilitat econòmica d'una Escòcia independent. Una de les polèmiques va sorgir arran d'un article publicat per l'economista John Kay, membre d'un consell assessor del govern escocès, al dominical *Scotland on Sunday*, el dia 29 de maig. "La realitat és que Escòcia hi guanyaria poc amb la independència. En el món modern, la sobirania econòmica de les nacions petites és limitada i la sobirania política és gairebé simbòlica", explicava aquest economista al seu article, per bé que puntualitzà que "una Escòcia independent seria plenament viable". L'article de John Kay va ser aprofitat pels partits de l'oposició, contraris a la independència. "És una

galleda d'aigua freda sobre la idea de l'SNP de trencar amb el Regne Unit, perquè desmunta l'argument nacionalista que la separació és positiva per a l'economia escocesa", assegurava Richard Baker, portaveu d'affers econòmics del Partit Laborista escocès. En canvi, Andrew Hughes Hallet, professor d'economia de la Universitat de Sant Andrews, assegura que la independència és només una qüestió de gust. "Si els escocesos escullen aquesta via no tindran gaires més dificultats que Dinamarca o Noruega, països d'una mida semblant. Aquests països fan servir els instruments que tenen, sobretot un gran ventall de polítiques fiscals, per a fer funcionar l'economia. Les xifres mostren que Escòcia és un país que té beneficis i que no és dependent del Regne Unit", assenyalava aquest economista, en unes declaracions recollides pel diari britànic *The Guardian*.

Reina sí, reina no. La monarquia britànica no ha quedat tampoc exempta del debat polític. Sorprenentment, però, Alex Salmond assegurava en una entrevista a la revista britànica *Prospect* que una Escòcia independent seria molt més receptiva a mantenir la monarquia que no pas Anglaterra. "Hi ha més possibilitats que hi hagi una república anglesa que no una d'escocesa. Escòcia no és pas antimonàrquica, perquè la reialesa no defineix una estructura social, com succeeix a Anglaterra. No dic que Escòcia sigui una societat sense classes, però continuo pensant que les desigualtats a Escòcia no van pas lligades a la monarquia", deia Salmond. Aquesta opinió fou interpretada pel diari britànic *The Guardian* com un intent del primer ministre de calmar aquells escocesos monàrquics que temen que els lligams històrics entre Anglaterra i Escòcia es puguin tallar amb la independència. Segons que asseguraven els periodistes Patrick Wintour –cap de política del *Guardi-*

EL TEMPS

El primer ministre escocès, Alex Salmond, durant una conferència pronunciada a Ayrshire, al sud-oest d'Escòcia, a final de l'any passat.

an- i Nicholas Watt, l'única cosa que pretén Salmond suggerint que Anglaterra podria prescindir de la corona es irritar l'establishment anglès. De fet, segons el diari *The Scotsman*, després de la majoria absoluta aconseguida per l'SNP, el primer ministre britànic David Cameron va anar al palau de Buckingham per a informar la reina de la situació a Escòcia. "El primer ministre es troba en una posició prou forta per a donar consell a la reina sobre aquesta qüestió i és una cosa que David Cameron continuarà fent mentre l'SNP maldi per aconseguir els seus plans de fer un referèndum per la independència", explicava el diputat conservador Alex Johnstone al diari *The Scotsman*.

Sigui com vulgui, l'organització d'un referèndum tampoc no serà pas un camí fàcil, malgrat la bona predisposició que, de moment, hi ha mostrat

Salmond vol controlar les finances per a reactivar l'economia

el govern britànic. Poc després de confirmar-se la majoria absoluta de l'SNP a les eleccions escoceses, el secretari d'estat per a Escòcia, Michael Moore, va assegurar que Westminster no usaria els seus poders legals per a impedir un referèndum per la independència. Fins i tot, alguns membres del Partit Conservador escocès es mostraven partidaris que aquesta consulta es fes com més abans millor. "Si hi ha d'haver un referèndum hauria de ser tan aviat com sigui possible. Així podrem deixar aquesta qüestió tancada d'una vegada", assegurava Murdo Fraser, el segon home fort dels conservadors escocesos, tal com recollia *The Independent*. Ara bé, la prin-

cipal discrepància entre els governs de Londres i d'Edimburg amb relació al referèndum és sobre si cal una segona consulta o no. "Un referèndum que doni autoritat al govern escocès per a negociar el futur d'Escòcia ha de ser complementat amb un altre referèndum per tal de confirmar que els escocesos volen la independència en els termes acordats", assegurava l'economista Vernon Bogdanor, un dels tutors del primer ministre David Cameron, en declaracions recollides pel diari *The Telegraph*. Això no obstant, el govern escocès, a través d'un portaveu, ha deixat ben clar que rebutja aquesta idea. "Dir que és necessari un segon referèndum no té cap mena de credibilitat ni el suport de cap precedent internacional, on la fórmula acceptada és un sol referèndum".

Xevi Camprubí

Els conservadors són partidaris de fer el referèndum com més aviat millor